

[Gert Petersen]

afhængig af skabelsen af en nordisk atomvåbenfri zone, som igen blev gjort afhængig af en større europæisk sammenhæng. Ganske vist fortolkede den socialdemokratiske ordfører dengang disse sætninger derhen, at de ikke skulle udelukke selvstændige og ensidige danske initiativer, men når man nu overlader arbejdet med at gøre Danmark atomvåbenfrit også i krise- og krigstid til regeringen, kan jeg garantere for, at de mange betingelser for en sådan dansk atomvåbenfrihed, som indgik i 3. maj-dagsordenen, vil komme til at spille en helt afgørende rolle i regeringens behandling af spørgsmålet.

Derfor kan den nye socialdemokratiske dagsorden meget vel komme til at spænde ben for det mål, som man officielt har sat sig. Jeg kan ikke se, hvordan socialdemokratiet hermed arbejder aktivt for at gøre Danmark atomvåbenfrit i freds-, krise- og krigstid. Jeg kan derimod godt se, hvordan det gøres sværere at nå dette mål.

Det er så meget desto sørgeligere, som målet altså kunne nås her og nu, hvis socialdemokratiet ville følge sit eget kongresvedtagne arbejdsprogram og stemme for en sådan dansk atomvåbenfrihed. Vi skal ikke af den grund forsømme at arbejde for en nordisk zone, men vi skal ikke gøre det ene afhængigt af det andet. Det er at gøre det bedste til det godes fjende. Man kan udforme en tilkendegivelse fra folketinget her og nu. Det vil man åbenbart ikke fra socialdemokratiets side denne gang, men mon socialdemokratiets vælgere og medlemmer ret længe vil af finde sig med, at partiet ikke griber chancen for at realisere sin egen kongresbeslutning, når chancen er der? Jeg tvivler på det, og jeg tror, at socialdemokratiet i den kommende tid bliver nødt til at revidere sin holdning.

For at vise, hvor enkelt det kan gøres, og hvordan der – om ikke nu i dette hellige øjeblik så om føje tid, for det er jeg sikker på – kan skabes flertal for en klar beslutning, skal jeg derfor fremsætte forslag om motiveret dagsorden af følgende ordlyd; det fremsættes på vegne af SF og VS og har følgende ordlyd:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget udtaler, at Danmark skal forblive atomvåbenfrit i freds-, krise- og krigstid, og at regeringen skal forstærke arbejdet

for at få gjort Norden til en atomvåbenfri zone, og går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår ligeledes i forhandlingen.

Stinus (RV):

Fra 1. januar 1985 bliver Danmark for tredje gang medlem af FN's sikkerhedsråd. For nogle måneder siden forlød det i pressen, at der var uenighed og usikkerhed i regeringen med hensyn til, om Danmark i det hele taget skulle indtage den plads i FN's sikkerhedsråd, som vi efter planen skulle besætte efter nytår. Udenrigsministeren benyttede dengang lejligheden til at udtale, at et dansk medlemskab af FN's sikkerhedsråd ikke betyder, at man her har et forum for at reklamere for danske særstandpunkter om stort og småt, og udenrigsministeren talte i samme forbindelse om regeringens frygt for, at et folketingsflertal uden om regeringen skulle benytte et dansk medlemskab af sikkerhedsrådet til at føre en demonstrationspolitik f.eks. omkring Sydafrikaspørgsmålet.

I forbindelse med sin deltagelse i FN's 39. generalforsamling i år udtalte udenrigsministeren til pressen, at man ikke skulle forvente dristige danske initiativer, såfremt vi kom i sikkerhedsrådet, og han understregede, at Danmark ikke kunne påtage sig nogen mæglerrolle mellem Øst og Vest, eftersom Danmark ikke er neutralt i den sammenhæng. Kort sagt: udenrigsministeren har taget alle mulige forbehold med hensyn til Danmarks rolle i sikkerhedsrådet de kommende to år.

Det radikale venstre er enig med udenrigsministeren i, at der ikke skal føres dansk demonstrationspolitik i sikkerhedsrådet, men Danmark kan ikke undgå i løbet af de to år at skulle tage stilling til en række storpolitiske spørgsmål, f.eks. Mellemamerika og Sydafrika, for at nævne to områder, som har været på sikkerhedsrådets dagsorden inden for de seneste måneder.

Men efter det radikale venstres opfattelse bør Danmark også påtage sig andre roller end blot det at tage stilling til sager på dagsordenen, mens vi er med i sikkerhedsrådet.